

www.nfunorge.org

E-post: post@nfunorge.org

Telefon: 22 39 60 50

Telefaks: 22 39 60 60

Bankgiro: 8200 01 93417

Org.nr: NO 943 260 672 mva

Norsk Forbund for
Utviklingshemmede

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Oslo, 3. mai 2011

1100/9.00/heek

**NORSK FORBUND FOR UTVIKLINGSHEMMEDES (NFU) HØRINGSUTTALELSE
VEDRØRENDE FORSKRIFT TIL DEN NYE VERGEMÅLSLOVEN OG ENDRINGER
I ANNEN LOVGIVNING SOM FØLGE AV NY VERGEMÅLSLOV MV.**

Viser til høringsbrev av 09.02.11 vedrørende forskrift til den nye vergemålsloven.

Meldeplikt.

NFU er glad for at det i forarbeidene til ny lov og forskrift klart kommer frem at verge som hovedregel skal finnes innenfor familie eller i nærmiljø. NFU er derimot skeptisk til forslaget i forskriften om at ansatte i den kommunale tjenesten skal foreslå hvem som kan være egnede verger. Mennesker med utviklingshemning vil gjennom hele voksenlivet være avhengig av en verge som taler deres sak og krever deres rett. Dette vil til stor del gjelde i forhold til de rettigheter den enkelte har ovenfor kommunen. Det er derfor viktig at en verge har forutsetninger og vilje til å kunne kreve dette. Vi mener det dermed ville være feil at ansatte i den kommunale tjenesten skal uttale seg om hvem som er egnet til å være verge.

Dokumentasjon/erklæring.

Ved oppnevning av hjelpeverge etter vergemålslovens § 90 a og hvor samtykke kan unnlates ved fremleggelse av en legeerklæring gjøres dette i dag ved å sette et kryss i en rubrikk. Slik vi ser det er spørsmål om samtykkekompetanse meget komplekst og sammensatt. Det vil forde en god kjennskap til og innsikt i personens fungering for å kunne konkludere i spørsmålet om den enkeltes samtykkekompetanse. Foruten god kjennskap til den enkelte det gjelder, mener vi det også må settes klare krav til den faglige vurderingen i erklæringen. Hva en blankett skal inneholde blir derfor av stor viktighet. NFU støtter derfor forslaget om at en fullstendig utfylt blankett må være en forutsetning for at honorar skal kunne utbetales.

Politiattest.

NFU er enig i at verger som ikke er definert som nærstående bør levere politiattest. For mennesker med utviklingshemning vil nærstående i de fleste tilfeller være foreldre eller søsken. De har sjelden ektefelle, samboer, barn eller barnebarn. Denne regelen vil innebære at det i saker som gjelder oppnevning av verge for mennesker med utviklingshemning ofte vil være behov for å innhente politiattest. Slik vi ser det fremstår dette som unødvendig.

Lønnsoppgaveplikt og unntak for skatteplikt.

NFU er enig i at denne regelen kan brukes som et virkemiddel til å rekruttere alminnelige verger. Et vergeoppdrag kan i en del tilfeller være arbeidskrevende og en reduksjon av de administrative oppgavene vil på alle vis komme den vergetrengende til gode.

Utgiftsdekning.

En fast utgiftsdekning er arbeidssparende både for verge og for fylkesmannen. Som nevnt over vil også dette kunne bidra til at det er lettere å rekruttere verger.

NFU har ikke noe spesielt syn på om alternativ 1 eller 2 blir det beste.

Dekning av godtgjøring og utgifter.

NFU er ikke enig i forslaget om å ta utgangspunkt i minstepensjonen som grunnlag for om den enkelte selv skal dekke godtgjøring og utgifter til verge. Mennesker med utviklingshemning mottar trygd som ung ufør. Dette innebærer at de fleste har en inntekt rett over 2 G.

For mennesker med utviklingshemning vil behovet for å ha en verge i de fleste tilfeller gjelde hele voksenlivet. Det betyr en ekstra kostnad som andre voksne ikke har. De fleste utviklingshemmede trenger også bistand i dagliglivet. Mye av denne bistanden må de betale for. De må betale for å få hjelp med all type vasking, små reparasjoner, innkjøp av mat, klær osv. alt som andre mennesker klarer selv. For å dra på helgetur eller ferie må de betale ikke bare for seg selv, men også for bistandsyter. Det vil si reise, opphold, mat, lommepenger, lønn (overtid), sosiale kostnader. Dette innebærer at en helgetur som for andre koster noen tusen vil koste en med bistandsbehov tre til fire ganger så mye.

Ser en dette sammen med det faktum at mennesker med utviklingshemning sjeldent har vanlig lønnet arbeid, med mulighet for en lønnskarriere og sparing, betyr betaling for verger en ytterligere økonomisk utfordring.

Vi mener at beløpsgrensen i forskriften ikke bør vedtas slik det foreslås. Vi mener en regel om beløpsgrense på en bedre måte bør skjerme mennesker som har et langvarig behov for bistand og en begrenset mulighet for en lønnskarriere. Departementet foreslo i Ot.prp.nr. 110 (2008-2009) at det ville være nærliggende å ta utgangspunkt i beløpsgrensene som gjelder for retten til fri rettshjelp. NFU uttalte at en slik regel vil være akseptabel.

Finansiell forvaltning.

NFU mener det er et godt forslag at beløpsgrensen får en kontinuerlig verdijustering.

I forhold til beløpsgrensen ser vi at argumentene både for og imot en slik beløpsgrense er viktige. På den ene side den beskyttelse som den enkelte er i behov av, men på den andre side en frihet til å kunne disponere sine penger som en ønsker.

NFU mener det vil være en god løsning å legge 2 G til grunn for en beløpsgrense. Vi mener at en beløpsgrense på rundt 150 000,- til en viss grad vil kunne gi beskyttelse for den enkelte, men også gi rom for handlingsfrihet.

Med vennlig hilsen

Vibeke Seim-Haugen
generalsekretær

Hedvig Ekberg
juridisk rådgiver